Міграція, праця і грошові перекази

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Масштаб міграції

Пароплави перевозили не лише товари, а й людей. Від 1870-х років судна з Амоя, Сватоу, Кантона та Хайнаню привозили до Сінгапуру дедалі більше китайських мігрантів. Сінгапур був головним пунктом в'їзду на Малайський півострів і до значної частини Нідерландської Індії. Дослідження китайської міграції Джойс І (Joyce Ee) налічує 2069 емігрантів у 1838–1839 роках і 10 928 у 1849–1850 роках. До 1890 року річний показник сягнув 95 400, а 1895 року зріс до 190 901.[1] 1912 року в Сінгапурі зійшли на берег близько 250 000 китайців.[2]

Більшість цих мігрантів у Сінгапурі не залишалася. Вони проходили через порт дорогою до олов'яних копалень Перака й Селангора, плантацій Джохора та Суматри й міст регіону, і багато хто через кілька років повертався до Китаю. Проте лишалося досить людей, щоб змінити населення острова.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Перепис 1871 року налічив у Сінгапурі 97 111 мешканців, з них 54 572 китайці. 1901 року населення зросло до 228 555 осіб, зокрема 164 041 китайця, а 1931 року сягнуло 557 745 осіб, з яких 418 640 були китайцями, 65 014 — малайцями і 50 811 — індійцями.

Суспільство мігрантів було переважно чоловічим. Перепис 1901 року налічив 130 367 китайських чоловіків і лише 33 674 китайські жінки. Наприкінці 1890-х років лише близько 10 % китайського населення народилися в Сінгапурі.[3] Осіла громада місцевих уродженців виросла лише в міжвоєнні роки. Частка стрейтс-китайців серед китайського населення зросла з 25 % 1921 року до 36 % 1931 року.[4] Цей демографічний зсув разом з обмеженням імміграції, розглянутим нижче, заклав підвалини осілого суспільства, яке згодом стало громадянами незалежної держави.

Система кредитного квитка і торгівля кулі

Мало хто з мігрантів міг сам оплатити переїзд. Більшість подорожувала в кредит. За системою кредитного квитка брокер або капітан судна авансував вартість проїзду й отримував її від роботодавця, який брав мігранта після прибуття. Потім мігрант відпрацьовував борг. Ця система сама була формою фінансування, бо перетворювала майбутню заробітну плату робітника на оборотну вимогу. Водночас вона відкривала простір для тяжких зловживань. Брокери, власники нічліжок і таємні товариства контролювали мігрантів, що прибували, обманювали їх щодо заробітку та умов і продавали їхні трудові контракти тим, хто пропонував найбільше. Багато новоприбулих, відомих як *сінкхе* (sinkeh), не знали ні мови, ні законів, ні своїх прав.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Колоніальний уряд довго залишав цю торгівлю в приватних руках. Проте до 1870-х років зловживання стали публічним скандалом, а таємні товариства, що на них наживалися, — загрозою порядку. 1877 року уряд створив Китайський протекторат, щоб опікуватися всіма справами китайських мешканців Стрейтс-Сетлментс, і згодом мав протекторів у Сінгапурі, Пенангу та Малацці. Його першим очільником став Вільям Пікерінг (William Pickering), перший європейський урядовець у Сінгапурі, який вільно розмовляв мандаринською та хокк'єнською. 3 травня 1877 року його призначили протектором китайців.[5]

Протекторат зобов'язав агентів із найму кулі реєструватися і звільнив ринок праці від залежності від брокерів і таємних товариств. Його урядовці опитували мігрантів, що прибували, перевіряли умови праці домашньої прислуги та забирали дівчат, молодших за шістнадцять років, з борделів, які тримали товариства.[6] З часом протекторат витіснив товариства з ролі арбітрів у суперечках усередині китайської громади. Так колоніальна держава взялася регулювати ринок праці, який десятиліттями діяв без публічного нагляду. Це була рання форма регулювання ринкової поведінки, яку фінансовий центр сьогодні застосовує до посередників усіх видів.

Індійська праця і Тамільський іммміграційний фонд

Другий потік мігрантів ішов із Південної Індії. До 1860 року індійці стали другою за чисельністю громадою Сінгапуру, хоча більшість пізніших індійських робітників поглинули плантації півострова.[7] До 1907 року маєтки наймали робітників поодинці й власним коштом — або через агентські доми в Негапатамі, або

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

через ліцензованих вербувальників, *кангані*, якими часто були наглядачі, відіслані до рідних сіл. Завербовані робітники коштували дорого. Роботодавці, які оплатили їм переїзд, нерідко втрачали їх на користь конкурентів, що пропонували вищу платню. Цю практику називали переманюванням (crimping).

1907 року Стрейтс-Сетлментс ухвалили Ордонанс про Тамільський імміграційний фонд (Tamil Immigration Fund Ordinance). Він створив фонд та Імміграційний комітет для фінансування найму робочої сили з Південної Індії. Роботодавці індійських робітників сплачували внески до фонду, а той оплачував переїзд робітників. Розподіливши витрати на вербування між усіма роботодавцями, фонд усунув стимул до переманювання і дав колоніальному урядові контроль над потоком індійської робочої сили.[8] Згодом фонд перейменували на Індійський імміграційний фонд. Система *кангані* проіснувала до 1938 року, коли уряд Індії заборонив еміграцію некваліфікованих робітників.[9]

Фонд був механізмом спільного фінансування, створеним законом для спільної мети роботодавців і адміністрованим під публічним наглядом. Критики стверджують, що він служив роботодавцям значно краще, ніж робітникам, чий переїзд оплачував. Як техніка він передбачив законодавчо створені фонди, які Сінгапур згодом використовуватиме для соціальних та економічних цілей, — від Центрального резервного фонду (Central Provident Fund), розглянутого в розділі I частини D, до зборів, що фінансують навчання та працевлаштування іноземних працівників.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Грошові перекази: торгівля *ціаоні*

Мігранти працювали, щоб утримувати родини на батьківщині. Гроші, які вони надсилали додому, становили один з найбільших фінансових потоків регіону. Китайські перекази подорожували як *ціаоні* — лист і гроші, які закордонний китаєць надсилав родині в одному конверті. Кур'єри, *шуйке*, припливали до Сінгапуру з північно-східним мусоном у грудні й поверталися до Китаю з південно-західним мусоном у червні, везучи листи й готівку. Згодом цю справу перебрали контори грошових переказів, *ціаопіцзюй*, які переказували кошти через банківську систему та пошту. Ранні збори за доставку становили від 10 до 20 % надісланої суми, а з посиленням конкуренції знизилися приблизно до 3 %.[10]

Ця торгівля трималася на довірі всередині діалектних і кланових мереж. Контора переказів у Сінгапурі обслуговувала мігрантів з певних повітів Фуцзяню чи Гуандуну і працювала з кореспондентами в їхніх рідних містах, які доставляли гроші та збирали відповіді. Більшість переказів були невеликими: понад 80 % не перевищували 300 юанів, а до 1937 року банки й пошта обробляли менше п'ятої частини цього бізнесу. Британська влада регулювала торгівлю, зобов'язавши контори переказів у Сінгапурі штемпелювати листи й надсилати їх через китайське поштове відділення. 2013 року документи цієї торгівлі внесли до Реєстру ЮНЕСКО «Пам'ять світу».[11]

Контори грошових переказів були серед перших фінансових установ, які китайці Сінгапуру створили для власних потреб. Вони переказували кошти через кордони, обмінювали валюти і врегульовували сальдо через мережу кореспондентів. Кілька китайських банків, заснованих на початку XX століття й розглянутих у розділі III цієї частини, побудували свій бізнес

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

саме на переказах. Та сама структура неформального переказу цінностей на основі довіри в мережах громад досі існує у формах, які турбують регуляторів. Правила протидії відмиванню грошей, що нині регулюють бізнес переказів і платежів, розглядає розділ III частини H.

Міграція як економічна інфраструктура

Праця людей, які проходили через Сінгапур, збудувала олов'яну й каучукову економіку Малаї, яку розглядає розділ IV цієї частини. Вона збудувала й сам порт. Китайські та індійські робітники бункерували судна вугіллям, вантажили товари, будували доки й намивали території, працювали на складах і переробних підприємствах. Без безперервного припливу робочої сили технології пари й телеграфу мали б мало користі.

Для фінансового центру міграція мала три тривалі наслідки. Вона створила населення з родинними й діловими зв'язками по всій Азії, яке стало основою регіональних мереж, розглянутих у частині I. Вона породила попит на фінансові послуги, від переказів до заощаджень, серед людей зі скромними статками. А ще вона зробила регулювання людської мобільності центральною функцією колоніальної держави. Незалежний Сінгапур зберіг цю функцію в управлінні іноземними талантами та іноземною робочою силою, яке розглядає розділ IV частини J.

Примітки

1. Joyce Ee, "Chinese Migration to Singapore, 1896–1941", *Journal of Southeast Asian History*, т. 2, № 1, березень 1961 р., 33–51 (уривок, cambridge.org, дата звернення: листопад 2026 р.): 2069 емігрантів у 1838–1839

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

pp.; 10 928 у 1849–1850 pp.; “By 1890 the annual figure had risen to 95,400”; 190 901 у 1895 р. ↩

2. Library of Congress Country Studies, *Singapore*, “Colonial Singapore” (дата звернення: листопад 2026 р.): “Some 250,000 Chinese alone disembarked in Singapore in 1912”. ↩

3. Wikipedia, “Demographics of Singapore” (дата звернення: листопад 2026 р.), таблиця історичних переписів: 1871 р. усього 97 111 (китайці 54 572, малайці 26 148, індійці 11 610); 1901 р. усього 228 555 (китайці 164 041, малайці 36 080, індійці 17 824); 1931 р. усього 557 745 (китайці 418 640, малайці 65 014, індійці 50 811); Wikipedia, “Immigration to Singapore” (дата звернення: листопад 2026 р.): перепис 1901 р. налічив 130 367 китайських чоловіків і 33 674 китайські жінки; “by the late 1890s only around 10% of the Chinese population were native-born in Singapore”. ↩

4. Library of Congress Country Studies, *Singapore*, “Between the World Wars” (countrystudies.us/singapore/7.htm, дата звернення: листопад 2026 р.): стрейтс-китайці “increased their share of Singapore’s Chinese population from 25 percent in 1921 to 36 percent in 1931”. ↩

5. Wikipedia, “William A. Pickering” (дата звернення: листопад 2026 р.): призначений “on 3 May 1877” на посаду “Protector of Chinese”; “the first European official in Singapore who could speak fluent Mandarin and Hokkien”. ↩

6. Wikipedia, “Chinese Protectorate” (дата звернення: листопад 2026 р.): “The institution was established in 1877 to handle all matters related to the Straits Settlements’ Chinese residents”, з протекторатами в Сінгапурі, Пенангу та Малацці, кожен на чолі з протектором; Wikipedia, “Chinese Protectorate” (дата звернення: листопад 2026 р.): агенти з найму кулі мали реєструватися в протектораті, а ринок праці звільнено від залежності від брокерів і таємних товариств; перевірки домашньої

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

прислуги; дівчат, молодших за 16 років, забирали з борделів, які тримали таємні товариства; реєстрація китайських товариств, зокрема конгсі. ↩

7. Wikipedia, “History of Singapore” (дата звернення: листопад 2026 р.): “By 1860, the Indians had become the second-largest ethnic group”. ↩

8. Pushpavalli A. Rengasamey and Sivachandralingam Sundara Raja, “The Role of and Development of the Tamil Immigration Fund in Malaya, 1907–1938”, *SARJANA*, т. 27, № 2, 2012, 38–49 (анотація, дата звернення: листопад 2026 р.): фонд засновано 1907 р. відповідно до Tamil Immigration Fund Ordinance для найму робітників із Південної Індії; до 1907 р. маєтки наймали через агентські доми в Негапатамі або через ліцензованих кангані; переманювання (crimping); фонд та Імміграційний комітет допомагали британцям контролювати потік індійських робітників. ↩

9. Вторинна література: фонд перейменовано на Indian Immigration Fund (1912) і South Indian Labour Fund (1958); систему кангані скасовано 1938 р. після того, як уряд Індії заборонив еміграцію некваліфікованих робітників. ↩

10. Wikipedia, “Qiaopi” (дата звернення: листопад 2026 р.): ціаопі “consisted of a letter and money sent by overseas Chinese to their families back in China” з посиланням на Benton and Liu, 2018; Wikipedia, “Qiaopi” (дата звернення: листопад 2026 р.): шуйке припливали до Сінгапуру з північно-східним мусоном у грудні й поверталися з південно-західним мусоном у червні; ранні збори за доставку в 10–20 % знизилися приблизно до 3 %; понад 80 % переказів не перевищували 300 юанів; до 1937 р. банки й поштові служби обробляли менше 20 % ціаопі (Benton and Liu, 2018). ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

11. Wikipedia, “Qiaopi” (дата звернення: листопад 2026 р.): торгівлю ціаопі в Сінгапурі регулювали британці, які створили китайське поштове відділення; усі ціаопіцзюй у Сінгапурі були зобов’язані мати ціаопі “stamped and sent through the Chinese sub-post office” (Kua, 2019); Wikipedia, “Qiaopi” (дата звернення: листопад 2026 р.): внесено до Азійсько-Тихоокеанського реєстру «Пам’ять світу» 2012 р. і до Міжнародного реєстру «Пам’ять світу» 2013 р. під назвою “Qiaopi and Yinxin”. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com